

Szóval, tettel és elmúlással

Dr. S.J. okleveles építészmérnök emlékére

Halottnak üdvözlét címezni röhejes érzés. Még ha nem is üdvözlétnek hívják. Mi van, ha nem tetszik neki? Szenvtelennek tűnhetünk kívülről, ahogy egymásnak adogatjuk a cserepet. Ragaszkodtam hozzá, hogy ne csokrot vigyünk, mert az... nem él. A virágkötő hölgy, ötven év körüli, mosolygós, nem jön zavarba. Máshol vett virágot is szívesen vállal, mondja, közben idézetes könyvet vesz elő. „Fájdalommal búcsúzunk.” Nem, ezt nem. Sírva vigadni egy dolog, van, hogy a kedv túlcsoordul. De hogy gyászolni is úgy gyászoljunk, hogy az egészek az okát, a még el nem tűnt, de folyamatosan, tartóztathatatlanul eltűnőben lévő közös örömet figyelmen kívül hagyjuk, azt nem. Vigadva szeretnék sírni. A hölgy türelmesen forgatja a lapokat.

„Szívünkben örökké élni fogsz.” Ez jó. Illetve legyen inkább „lelkünkben”, az emelkedettebb, a szív csak egy szerv... Nem igaz, hogy még mindig nincs rutinom ebben. A hölgy szalagot mér ki és nekilát. Ugyanazok a szocialista gyöngybetűk, mint nagypapámnak voltak. Az utolsó pár évben minden képeslapját megtartottam, nem volt szívem kidobni. Hátha az egyik az utolsó lesz. Szerencsére sokáig nem volt igazam. „Jaj Istenem, mindig kimarad az örökké!” Újrakezdi egy másik szalagon. Én a testvéremre nézek, próbálom visszafogni a nevetést. Nem illik. Pedig az élet abszurditásától a vége sem mentes, sőt. Miért ne érkezzünk mosolyogva? A családot egyébként is örülünk, hogy viszontláthatjuk. Az unokatestvérem Rotterdamból jött haza. Nem a temetésre, már vagy fél éve is megvan. Nem találta a helyét. Az öcsém maga is Stockholmból. Most sem találja. Önmagát sem. „Készen is vagyunk. A Krisztián K-val vagy C-vel van? Bocsánat, határon túl jártam iskolába.” Megnyugtatja az eladó hölgyet, hogy nagyon szép lett. A K betűje is igazán kecses. Sokan hanyagul, két mozdulatból írják, de ő mindhármat rászánta.

Az érkezők egy része mindig is itt volt otthon. Az elmenők egy része visszajön, vagy vissza tudna jönni, de nem teszi – mindezt, mert szeretik a hazájukat. Azok, akik már nem tudnak – drágábban jár a révész, vagy a világ jár gyorsabban, nincsen időnk emlékezni, tudja a fene– pedig részévé válnak a saját hazaszeretetünknek. Nagypapám is magyar volt. Sváb családból ugyan, de hozzám magyarul beszélt. Budapestre munka miatt költözött fel Pécsről, az új társasház-építéseket felügyelte. Hetvenöt éves koráig, amikor az egészsége miatt kénytelen volt nyugdíjba menni. Alapvetően szeretem a titkokat, de rájöttem, hogy csak akkor, ha még fény derülhet rájuk. Amiket tőle nem kérdeztem meg, az már nem rejtett, hanem

elveszett tudás. Például milyen érzés letenni egy alapkövet, van-e a paneleknek alapköve, milyen magas egy felhőkarcoló, hány építész kell a Mennybe.

Emelt fővel, könnyekkel küzdve vonulunk az urna után. Máté Pétertől szól az *Elmegyek*. Sosem gondoltam volna, hogy jobban megríkat, mint a Mozart-rekviem. „Nem itt van a testvéred is?”–kérdézi az egyik rokon édesanyám húgát. Vörös rúzzsal adtam csókot az egy szál rózsára, amit vittem neki az őszi napon, mikor temettük. Másra nem emlékszem. A serdülőkör. Vagy a katolicizmus mediterrán szenvedélye. A pap imát mond, és a szürke beton egyik cellájába helyezi az urnát. „Testvérünk, okleveles építészmérnök, férj, apa, családfő indul most utolsó útjára.” Nagymamám büszkén rám néz, ő segített megfogalmazni a beszédet, úgy, ahogy nagypapámnak a legjobban tetszett volna.

Nekem médiaszakos diplomám van, de nem szeretném, ha külön említenék a temetésem. Sőt, temetést sem szeretnék. Adják vissza a hamvaimat a természetnek. Születésem előtt is csak gondolat és por voltam, hadd legyek ismét. Ettől még persze szeretem, amit a kettő között csinálok. Írok. Magyarul szeretek a legjobban. De ez nem elég ahhoz, hogy itt maradjak. Szerencsére házgyári lakások majdnem minden európai városban vannak. Sosem lesz honvágyam, mindegy, hová költözöm.

Én vétkem, én vétkem, én vérem.